

Journal des étrangers. — Utazók és idegenek lapja. — Fremdenblatt

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Hársfa u. 25.

ELŐFIZETÉSI ÁR:			
Budapest:	Egy évre	4 frt — kr.	Vidéken: Egy évre . . . 4 frt 50 kr.
	1/2 "	1 " — "	1/2 " " : : 1 " 20 "
	Egy óra — "	40 "	Egy óra : : — " 50 "

Felelős szerkesztő:
J. VIRÁG BÉLA.

KÖZLEKEDÉS. — COMMUNICATIONS.

Bérkocsik. — Voitures.

Egyfogatúak, két fogatúak
à un cheval à deux chevaux.

1. Az első negyedóra (30 kr. — 80 kr. Pour le premier quart d'heure)
2. Egy félóra — Demi heure 40 " — 80 "
3. Háromnegyed órára (60 " — 80 " Trois quarts d'heure)
4. Egy órára — Une heure . . . 80 " fl. 1. —

Csavargözösök — Bateaux-mouches
közlekednek a következő helyek között:
reg. 7 órától este 9 óráig, de 7 h. matin jusqu'à 9 h. s.
Árpád-utca — Fazekas-tér. Vigadó — Hidfő, Vigadó —
Tabán. Vigadó — Fazekas-tér. Esküter — Budas-
fürdő. Várház — Sárosfürdő.

Nyilv. telefon-állomások Teleph. bureaux publics
a közönség rendelkezésére állanak:
minden nagyobb kávéházban, szinjegy eláruló helyeken, a nagyobb dohánytözsdekben és fűrdőkben. Díj 10 kr.

Helyi közlekedés a közúti vaspályán.
(Ervényes 1888. évi október hó 1-től kezdve).

Communication locale des tramways.
(Valable du 1-er octobre 1888.)

1. **Ujpesti vonal:** Első vonat indul Ujpestről: reggel 4 ó. 30 p. Budapestről (Vámházter) 5 ó. 40 p. — Utolsó vonat indul Ujpestről este 10 órakor. Budapestről este 11 órakor. (Egész nap esti 8 óráig 10 percnként; 8—9 óig 20 percnként; azontul óránként közlekedik.)
2. **Kőbányai vonal:** Első vonat indul Kőbányáról reggel 4 ó. 30 p. — Budapest-

- ről (Károly-körút) reggel 5 ó. 30 p. — Utolsó vonat indul Kőbányáról este 10 ó. — Budapestről 11 ó. (Egész nap: 12, 15, 20, 30 percnként közlekedik.)
3. **Óbudai vonal:** Első vonat indul Ludoviceumtól reggel 5 ó. — Ó-Buda főtérről 6 ó. 8 p. — Utolsó vonat Ludoviceumtól este 9 ó. — Ó-Buda főtérről 10 ó. (Közlekedés 8 percnként.)
4. **Városliget-Császfürdő:** Reggel 5 ó. 20 p. — Osztr. m. államv. este 10-ig. (Közl. 10 prekt.)
5. **Városliget-Ludoviceum:** R. 6 ó. 30 p. (Közl. p.)
6. **Osztrák államvaspálya — Közvágóhid:** Reggel 5 ó. 30 p. — este 10. Közl. 5—7 percnk.)
7. **Lánchíd — Ó-Buda:** Reggel 5 ó. 30 p. — este 9 ó. 38 p. (Közl. 12 percnként.)
8. **Lánchíd — Zugliget:** Reggel 6 ó. 42 p., este 8 ó. (Közl. 30 p. Október 16-tól kezdve csak a fogaskerekű vasutig.)
9. **Károlykaszárnya Zugliget:** Reggel 6 ó. 30 p. (Zugliget) 7 ó. (Károly-kaszárnya) este 8 ó. (Közl. 20 percnként.)
10. **Színházi előadások:** végével a színháztól a Városligetbe, a Ludoviceumhoz, az osztr. magy. vaspályához, Ó-Budára és a közvágóhidhoz; továbbá a Múzeum-körutról Ujpestre és a Károlykaszárnyától Kőbányára külön vonatokat indítanak.

Helyi érdekű vasutak menetrendjei.
(Csatlakozással a közúti vonalokhoz.)
Communication des chemins de fer vicinaux.
(Correspondance aux trains locaux.)

Budapestről induló vonatok. — Trains partant de Budapest.
Közvágóhid — Honvéd-menház — Erzsébet-falva — Kossuthfalva — Soroksár felsőkiterő — Soroksár

templomter — Soroksár — Uj-Haraszti felé: Reggel: 4 ó. 30 p. — 6 ó. — 7 ó. — Délelőtt: 8 ó. — 9 ó. — 10 ó. — 10 ó. 30 p. — Délután: 12 ó. — 2 ó. — 3 ó. — 3 ó. — 5 ó. — Este: 6 ó. — 7 ó. — 8 ó. — 9 ó. (Vasár- és ünnepnapon még d. u. 1 órától 8 óráig. Este félóránként. 9 óra és 10 órakor.)

Külső Kerepesi-uttól — Kerepesi-uti vám — Ferenc-József laktanya — Feherut — Rákosfalva — Sárga-csikó József főherceg telep — Mátyásföld — Cinkota felé: Reggel: 6 ó. — 7 ó. — Délelőtt: 8 ó. — 9 ó. — 10 ó. — Délután: 12 ó. — 2 ó. — 3 ó. — 4 ó. — 5 ó. — Este: 6 ó. — 7 ó. — 8 ó. — 9 ó. — 10 ó. (Vasár- és ünnepnapon még d. u. 1 ó. e. 10 ó.)
Ó-Buda (Filatóri gát) — Aquincum (római fürdő) — Békás-Magyar — Kaláz — Pomáz — Szt. Endre felé: Reggel: 6 ó. — 8 ó. — Délelőtt: 10 ó. — 12 ó. — Délután: 2 ó. — 4 ó. — Este: 6 ó. — 8 ó. — 9 ó. 30 p. (Vasár- és ünnepnapon még: 3 ó. — 5 ó.) — Este: 7 ó. — 9 ó. és 10 ó. a rendes vonatokon kívül.

Társaskocsik. — Omnibus.

Közlekednek a következő vonalokon:
Communiquent sur les lignes suivantes:

Rudasfürdő — Arena-ut — Margithid — Bakács-tér — Oszt. m. áll. v. — Kalyária-tér — Csepel-rakp. — Artézi fürdő — Miatyánk-utca — Városliget — Kálintér — Arena-ut — Üllői-ut — Városlig. Arena — Magy. kir. száll. — Déli vasut — Közp. szem. p. u. — Budapest — Déli vasut száll. — Közp. szem. p. u. — Károly-körút — Déli vasut — Rákosfalva — Jégverem-utca — Lipótmező — Rókus-kórház — Uj köztemető — Károly-körút — Rácfürdő — Kálmán-tér — Erzsébetkórház — Fer. József-tér — Városmajor, vizgyógyint. — Jégverem-utca — Budakesz — Szt. János-utca — Budaörs — József-tér — Budakesz — Károly-körút — Budakesz — Harmincad-utca — Buda-környéke.

Vasuti közlekedés Budapestről a vidékkel és a külfölddel.

Communication des trains de Budapest sur les lignes principales de la Hongrie et avec l'étranger.

A magy. kir. államvasutak központi pályaudvarából,
(a kerepesi út végén.)
indul: — (départ.)

Bécs felé: Gyc. 8 ó. 30 p. r. és 2 ó. 15 p. d. u. Szv. 6 ó. 50 p. r. és 10 ó. 30 p. e. Vv. 5 ó. 5 p. d. u. Keleti expr. minden szombaton 10 ó. 5 p. d. e.
Fiume és Trieszt felé: Gyc. (csak Trieszt felé) 5 ó. 50 p. d. u. Svz. 6 ó. 50 p. r. és 9 ó. 55 p. e. Omv. 11 ó. 40 p. d. e.

Zimony, Belgrád, Szabadka felé: Keleti expr. csak pénteken 5 ó. 35 p. r. Gyc. 2 ó. 40 p. d. u. Svz. 8 ó. r. Vv. 9 ó. 15 p.
Hatvan-Rutka felé: Gyc. 7 ó. 10 p. r. Svz. 2 ó. 30 p. d. u. Vv. 8 ó. 50 p. e.
Miskolc-Kassa felé: Gyc. 2 ó. 30 p. d. u. Svz. 7 ó. 20 p. r. 7 ó. e.
Kolozsvár felé: Gyc. 2 ó. d. u. Svz. 7 ó. 40 p. r. 6 ó. 18. p. e. Omv. 3 ó. 10 p., d. u. e.
Arad fele: Svz. 8 ó. 20 p. d. e. 9 ó. 5 p.
Pecs fele: Vv. 7 ó. 50 p. r. és 7 ó. 45 p. e.

Bécs felől: Gyc. 1 ó. 35 p. d. u., Sopron Győr-ből 8 ó. 45 p. e. Svz. 7 ó. 2 p. r. és 10 ó. 10 p. e. Keleti expr. csak pénteken 5 ó. 25 p. r. Vv. 9 ó. 45 p. r.
Fiume és Trieszt felől: Gyc. (csak Triesztből) 11 ó. 45 p. d. e. Svz. 7 ó. 2 p. r., 9 ó. 12 p. e. Kanizsáról 7 ó. 5 p. e.
Belgrád, Zimony, Szabadka felől: Gyc. 1 ó. 25 p. d. u. Svz. 5 ó. 50 p. r. Vv. 9 ó. 45 p. r. Kis-Kőrösről 9 ó. 45 p. d. e. Keleti expr. csak szombaton 9 ó. 35 p. d. e.

Kapható minden dohánytözsdeben!

Hatvan, Ruitka felől: *Gy.* 10 ó. e. *Vc.* 9 ó. r., 7 ó. 20 p. e. és 1 ó. 45 p. d. u. *Omn.* 6 ó. 10 p. e. és 11 ó. e.
Kassa—Miskolc felől: *Gy.* 1 ó. 45 p. d. u. *Szc.* 8 ó. 20 p. r. 9 ó. 22 p. e.
Kolozsvár felől: *Gy.* 10 ó. r. *Szc.* 1 ó. 55 p. d. u. *Vc.* 6 ó. 33. p. r. és 7 ó. 45 p. e.
Aradról: *Szc.* 6 ó. r. 8 ó. 20 p. e.
Pécsről: *Vc.* 8 ó. 35 p. e. és 6 ó. 20 p. r.

Az osztr. magy. államvasut pályaházából,

(Váci-körut végén)

indul: (départ)

Érsekujvár—Bécs felé.

Kel. expr. v. 10.15 d. e. (Minden hétfőn és esütörtökön). *Expr. v.* 2.45 d. u. *Fut. v.* 8.00 d. e. és 10.30 e. *Sz. v.* 9.00 d. e., 9.00 e. *Omn. v.* 6.15 r. és 3.10 d. u. és 6.45 e. Palo-

tára; 12.10 d. u. Vácra; 2.40 d. u. Érsekujvárra; 4.00 d. u. Esztergom-Nánára és 5.35 d. u. Nagy-Marosra.

Szeged—Verciorova felé.

Kel. expr. v. 4.10 r. (Minden kedden és szombaton). *Expr. v.* 1.40 d. u. *Sz. v.* 7.45 r. 7.00 e. *Omn. v.* 12.00 d., 3.20 d. u. Ceglédre.

Érkezik: (Arrivée)

Bécs—Érsekujvár felől.

Kel. expr. v. 7 d. e. (kedden és szombaton). *Expr. v.* 1.30 d. u. *Fut. v.* 9.30 e. *Sz. v.* 6.38 r. és 6.00 d. u. *Omn. v.* 5.17 és 7.30 r., 4.00 d. u. és 7.10 este: Rákospalotáról 8.30 d. e.: Esztergom-Nánáról, 10.44 d. e. Érsekujvárról, 2.45 d. u. Vácra és 9.15 este Nagy Marosról.

Verciorova—Szeged felől.

Kel. exp. v. 10.28 d. e. (hétfőn és esütörtökön). *Exp. v.* 2.10 d. u. *Sz. v.* 7.20 r. és

8.08 e. *Omn. v.* 8.40 r. Czegrédről, 12.20 d. u. Szegedről.

A déli vasut pályaházából,

(Buda, Krisztina-város.)

indul: — (départ)

Grác és Pragerhof felé:

Gy. v. 6.15 este. *Sz. v.* 7.25 reggel és 10.10 este; 2.50 d. u. *V. v.* 12.05 d. u.: Kani-zsára, 3.55 d. u. Székesfehérvára, 8.30 d. e. Bécsbe és 5.10 d. u. Győrbe.

Érkezik: — (arrivée)

Pragerhof és Grác felől:

Gy. v. 11.20 d. e. *Sz. v.* 6.42 r. és 8.44 este; 1.30 d. u. Bécsből. *V. v.* 6.07 e. Kani-zsáról és 9.13 d. e. Székesfehérvárról.

Budapesti utmutató. — Guide de Budapest. — Budapester Wegweiser.

Templomok. — Eglises. — Kirchen. 1. Mátyás-templom Budán a várban. 2. Helyőrségi templom ugyanott (a híres hadi zászlókkal). 3. Szent Zsigmond kápolnája a királyi várkastélyban. (Itt őrzik szent István jobb kezét). 4. Gül-Baba sirja Budán. (Törökmeccset, zárandothely.) 5. A lipótvárosi épülő bazilika a Váci-köruton. 6. A ferencvárosi templom a Bakács-téren. 7. A dohány-utcai izr. templom. 8. A Rombach-utcai izr. templom.

Múzeumok. — Musées. — Museen. 9. Magy. nemz. múzeum (régiség, természetrajzi és képtáraival) a múzeum-köruton. 10. Keresk. múzeum (ipari és kereskedelmi tárlatokkal) a városligeti iparsarnokban. 11. Természeti és néprajzi múzeum (új berendezéssel) a múzeum-köruton és a politechnikumban. 12. Technológiai iparmúzeum a Kerepesi-uton. 13. Gazdasági és tanszerm. az Üllői-uton, a közt.

Könyvtárak. — Bibliothèques. — Bibliotheken. 14. Múzeumi könyvtár (L. nemzeti múzeum). 15. Akadémiai könyvtár, az akadémiai palotában. 16. Tud. egyetemi könyvtár, a Ferenciek-terén (Belváros).

Képtárak. — Galerie des tableaux. — Bildergallerien. 17. Múzeumi képtár (L. nemzeti múzeum). 18. Orsz. Eszterházy-képtár az Akadémia palotájában. 19. Magyar történelmi arcképesarnok Budán, a várbazárban.

Színházak. — Théâtres. 20. Magyar nemz. színház, a kerepesi-út elején. 21. M. kir. operaház, az Andrássy-uton. 22. Magyar népszínház, a kerepesi-uton. 23. Budai várszínház. 24. Színkör, a Krisztinavárosban. 25. Német színház, a Gyapju-utcaiban. (Nyáron át zárva). (Deutsches Theater.) 26. Városligeti aréna (Télen zárva).

Közüintézetek. — Edifices publics. — Öffentliche Anstalten. 27. Magy. Tud. Akadémia palotája a Ferenc-József-téren. 28. Műcsarnok, az Andrássy-uton. 29. Egyetemi épületek az Egyetem-téren, Múzeum-köruton, Eszterházy-utcaiban, Üllői-uton. 30. Ludovika-Akadémia, az üllői-út végén. 31. Festészeti mesteriskola, a Bajza-utcaiban. 32. Országos mintarajztanoda, az Andrássy-uton. 33. Orsz. zeneakadémia az Andrássy-uton.

Látnivaló nevezetességek. — Curiosités. — Sehenswürdigkeiten. 34. Lánchíd. 35. Margithíd. 36. Összekötő vasúti híd. 37. Ó Budai hajógyár. 38. Elevator, Csepel-rakparton. 39. Közraktárak ugyanott. 40. Alagút a budai várhegy alatt. 41. Képviselőház (a Sándor-utcaiban). 42. Nemzeti tornacsarnok (a Szentkirályi-utcaiban). 43. Fővárosi vígadó épület, pompás termeivel és lépcsőházával. 44. Közvágóhíd a soroksári-uton. 45. Kerepesi temető. 46. Egye-

temi füvészkert az üllői-uton. 47. Városliget. 48. Régi városház a városház-téren. 49. Új városház a Lipót-utcaiban. 50. Aquincum (római színház) az Ó-Budai-uton kívül. 51. Fővárosi vízmű Kőbányán.

Szobrok. — Monuments. — Monumente. 52. Deák Ferenc (Ferenc-József-tér). 53. Eötvös József br. (Eötvös-tér). 54. József nádor (József-tér). 55. Petőfi Sándor (Petőfi-tér). 56. Gr. Széchenyi István (Akadémia előtt). 57. Kisfaludy K., Kazinczy F., Berzsenyi D., szobra a múzeumkertben. 58. Szökőkút a Kálvintéren.

Fürdők. — Bains. — Bäder. 59. A Margit-fürdő a Margitszigeten. 60. Császárfürdő, a Margitszigettel szemben, Budán. 61. Szt. Lukács-fürdő, a császárfürdő tözsomszédságában. 62. Rácz-fürdő, a Gellérthegy alatt. 63. Rudas-fürdő, a Gellérthegy végén. 64. Mattoni Erzsébet sósfürdő a promontori-uton. 65. A Diana-fürdő a lánchid-téren. 66. Köruti fürdő a vas-forráshoz. 67. Artézi fürdő a városligetben. 68. Vaskovics-féle hidegvízgyógyintézet a városmajorban. 69. Bati-z-falvy-féle gyógyintézet az Aréna-uton. 70. Gschwind-féle gőzfürdő az üllői-uton. 71. Királyfürdő Budán, a fő-uton.

Kórházak. — Hopitaux. — Spitäle. 72. Rókus kórház, a Kerepesi-uton. 73. Vereskereszt kórház (Budán). 74. Fővárosi új kórház, az Üllői-út végén. 75. Klinikák, az Üllői-uton. 76. Szegény gyermekkórház, az Üllői-uton. 77. Szt. János-kórház Budán. 78. Orsz. tébolyda az Angyalföldön. 79. Orsz. tébolyda a Lipótmezőn, 80. Bethesda a Városligetben. 81. Izraeliták kórháza a Gyár-utcaiban.

Kaszárnyák. — Casernes. — Kasernen. 62. Ferenc József lovas laktanya. 83. Károly kaszárnya. 84. Üllői-uti kaszárnya. 85. Nándor kaszárnya, (Budán). 86. Nyul kaszárnya, (Budán). 87. Flórián kaszárnya, Budán (régi kolostor). 88. Fehérvári és 89. Bécsikapu-kaszárnya, Budán. 90. Új-épület (Külső Nádor-utca).

Biróságok. — Tribunaux. — Gerichte. 91. Kir. Curia, Ferenciek-terén. 92. Kir. tábla, ugyanott. 93. Budapesti polg. törvényszék, a Torony-utcaiban. 94. Budapesti büntető törvszék Budán, a Fortuna-épületben. 95. Pestvidéki törvényszék, az újvilág-utcaiban. 96. Pestmegye háza Gránátos-utcaiban.

Ministeriumok. — Ministères. — Ministerien. Ministerelnökség Présidence ministérielle I. Szentgyörgy-tér 1., Belügymin. Intérieur I. Országház-u. 30., Honvédelmi min. Garde Nationale I. Szentgyörgy-tér 3., Igazságügymin. Justice V. Nádor-u. 73., Kereske-

delmi min. Commerce V. Nádor-u. 73., Közm. és közl. min. Communication et trav. p. V., Akadémia-u. 12., Pénzügymin. Finances I. Pázmány-u. 3., Val. és közokt. min. Instruction. I. Országház-u. 49., Horvát min. Ministère de la Croatie I. Országház u. 32.

Konzulátusok. — Consulates. — Consulate. Amerika Amérique IV. Városház-tér 9., Angolország Angleterre V. Váci-körut 26., Arg. közt. République Argentine VI. Andrássy-ut 27., Belgium Belgique VI. Andrássy ut 124., Brazília Brésil Klotild utca 6., Dánia Danemark V. Mária-Valér-u. 17., Franciaország France VI. Andrássy-ut 122., Görögország Grèce V. Deák-Ferenc-ut. 11., Németország Allemagne (Deutschl.) VI. Andrássy-ut 101., Németalföld Pays-bas VI. Andrássy-ut 43., Olaszország Italie IV. Zsibáros-u. 7., Oroszország Russie V. Eötvös tér 2., Perzsia Perse VI. Andrássy-ut 9., Portugália Portugal VI. Lendvay-u. Románia Roumanie VI. Andrássy-ut 124., Spanyolország Espagne IV. Múzeum-körut 1., Svéd- és Norvégország Suède et Norvège VII. Diófa-u. 3., Svájc Suisse V. Szemere-ut. 12., Szerbia Serbie V. Rudolf-r. 3., Törökorsz. Turquie IV. Városház-tér 3.

Alkonzulátusok. — Viceconsulate. — Amerika Amérique V. Mária-Valér-u. 10., Angolország Angleterre V. Váci-körut 26.

Az

érkező idegenek

a szállodák portásainál

kapják lapunkat.

Hirdetéseket

minden nyelven fölveszünk.

SZINHÁZAK ÉS MULATÓHELYEK. — DIVERTISSEMENTS.

NEMZETI SZINHÁZ.
Théâtre national.
NATIONAL THEATER.

Théâtre national cultive dans ses représentations quotidiennes la tragédie, le drame et la comédie.

MŰSOR:

Csütörtök 8-án: BÁNK-BÁN.
Péntek 9-én: FRANCILLON.
Szombat 10-én, III. RICHARD.
Vasárnap 11-én: MUKÁNYI.

HELYÁRAK:

Páholy: Földszinti vagy I. emeleti 10 frt. — Másodemeleti 7 frt. — Erkélyszék 1 frt 50 kr. — Támlásszék földszint: az I—V. sorban 2 frt 50 kr. — A VI—XII. sorban 2 frt. — A XIII—XX. sorban 1 frt 50 kr. — Zártszék a II. emeleten: az I sorban 1 frt 20 kr. — A II. sorban 1 frt. — A III. sorban 1 frt. — Zártszék a III. emeleten: az I. sorban 80 kr. — A II. sorban 60 kr. — A III. sorban 40 kr.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Opéra royal.

KÖN. OPERNHAUS.

Opéra; inauguré en 1884. donne 4 ou 5 représentations pas semaine, joue les grands opéras ainsi que le ballet.

MŰSOR:

Csütörtök 8-án: AIDA.
Péntek 9-én: a színház zárva van.
Szombat 10-én: TELL VILMOS. — Prevost Henrik m. v.
Vasárnap 11-én: MARI, AZ EZRED LEÁNYA. Bécsi keringő. — Bianchi Bianca k. a. m. v.

HELYÁRAK:

Páholy: Földszinti 13 frt. — I. emeleti 13 frt. — II. emel. 11. szám 10 frt. — II. em. 12. sz. 8 frt. — Támlásszék: az I—X. sorban 3 frt. — A XI—XIX. sorban 2 frt. — II. em. körszék: Az I. sorban 2 frt. — A II. sorban 1 frt 50 kr. — A III. sorban 1 frt. — III. em. erkély és zártszék: Erkélyszék az I. sor 1 frt 50 kr. — Erkélyszék a II—V. sor 1 frt. — Erkélyszék VI—VIII. sor 80 kr. — Zártszék az I. sorban 80 kr., a II. sorban 50 kr., a III—IV. sorban 40 kr.

Fiume kávéház.

A hazai és külföldi hírlapok legnagyobb választékban.

Ifj. Kommer Antal
A fővárosi vigadó
éttermei.

TARTALOM: Közlekedés. — Látni való nevezetességek a fővárosban. — Színházak és mulató helyek. — Programm. — Csevegés. — Román. — Szalon. — Budapesti élet. — Hétről-hétre. — Fővárosi képek. — Budapest térképe.

NÉPSZINHÁZ.
Théâtre populaire
VOLKSTHEATER.

Construit en 1875, donne des vaudevilles hongrois et des opérettes.

MŰSOR:

Csüt. 8-án: MAGDUSKA ÖRÖKSÉGE.
Péntek 9-én: BELLEVILLEI SZÜZ.
Sz. 10-én: BELLEVILLEI SZÜZ.
V. 11-én: MAGDUSKA ÖRÖKSÉGE.

HELYÁRAK:

Földszinti páholy 8 frt. — Páholyzék 2 frt 50 kr. — Zsölle II—V. sor 1 frt 80 kr., VI—IX. sor 1 frt 50 kr. — Körszék 1 frt 20 kr. — Zártszék I—III. sor 80 kr. A többi sor 50 kr. — Álló 40 kr. — I. emel. páholy 8 frt. — Páholyzék 2 frt 50 kr. Első erkély 1 ső sor 1 frt 50 kr. — A többi sor 1 frt. — II. emeleti páholy 5 frt. — Páholyzék 1 frt 50 kr. — II. erkély 1 ső sor 1 frt. — A többi sor 80 kr. — Álló 40 kr. — III. erkély első sor 60 kr. — A többi sor 50 kr. — Karzati ülő 30 kr. — Álló 20 kr.

VÁR-SZINHÁZ.

Théâtre de la Forteresse.

THEATER IN DER FESTUNG.

Sur la rive droite il y a le théâtre de la forteresse dont la saison dure d'octobre jus qu'en mars; les troupes du théâtre national et de l'Opéra y donnent trois représentations par semaine.

Csüt. 8-án: A HOL UNATKOZNAK.

HELYÁRAK:

Földszinti páholy 5 frt. — Első emeleti páholy 5 frt. — Másodemeleti páholy 4 frt. — Erkélyszék 1 frt 50 kr. — Földszinti zártszék az I—XI. sorban 1 frt 20 kr. — Földszinti zártszék a XII—XV. sorban 1 frt. — Földszinti zártszék a XVI—XVII. sorban 80 kr. — Középkarzat 40 kr. — Oldalkarzat az első sorban 30 kr. — Oldalkarzat a többi sorb. 20 kr.

ELSŐ FŐVÁROSI ORFEUM.
ORPHEUM.

Heti műsor:

Stebing csoporttornászok. Melanelos, hegedűművésznők. Kiss Juliska magyar — Aida Chak francia — Vincent k. a. angol énekesnők. Schenk Márton dalkomikus. Rieckard Ede gyorsrajzoló, 6 idom. libával. M. Sloman állathangutánzó. Braatz Trio kötél táncosok.
Igazgató: Somossy Károly.KÉK MACSKA.
DALCSARNOK.
CAFÉ CHANTANT.

Heti műsor:

Fanfani Pasa. Kiállítós, dalos bohózat. „Donauweibchen” hölgyquartett.
Igazgató Radics István.

CAFÉ FRITZ vormals Benkert.

Täglich Abends Musiksoirée unter Leitung des Herrn Ed. Szandtner.

Micsek kávéháza.

A vakok zenekarával.

W. Löffelmann's
Pilsner Bierhalle

täglich frisches Pilsner Bier.

„Vadászkürt” szálloda.

Esténként cigányzene.

Központi kávéház.

Villanyvilágítással.

Reutter kávéháza.

Az idegenek találkozó helye.

Mayerhoffer kávéháza.

Az Erzsébetváros érdekessége.

A legcélszerűbb hirdetésilap!

A „Budapesti Utmutató”

számára

hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

Diszalbumok, hódoló feliratok

a legdiszesebb kivitelben

diszművek, táncrendek,

tűzzománc,

jelvények és melltük

gyönyörű kiállításban raktáron vannak, és kívánatra rajz szerint készíttetnek.

MORZSÁNYI JÓZSEF

diszmitéskészítőnél

Budapest, IV. Kigyó-u. 8. sz.

Szabadalmakat

új találmányokra, régi szabadalmak érvényben tartását, valamint védjegyek belajstromozását minden államra nézve eszközöl

Réthy János mérnöki irodája

Budapest, Teréz-körút 2.

(November 1-től Erzsébet-körút 14.)

VÉGIG A VILÁGON!

SZÓRAKOZTATÓ AZ UTON.

Programm.

Budapest társadalmi, irodalmi, művészeti, kereskedelmi és ipari élete nagy forrongásoknak, mélyreható átalakulásoknak a küszöbén áll. A mai Budapest rövid időn annyira megváltozik külsejében, belsejében, hogy egy évtized múltán egészen új város, új társadalom lesz a mainak a helyén. Nagy merészség volna, már ma lerajzolni a jövő Budapestnek a képét; de, a ki megfigyeli az egymást követő jelenségeket, annak a képnek legalább a körvonalait papírra vetheti.

A huszonöt-harminc éves fiatal emberek egész nagy társadalma működik, kezet fogva, vállvetve, ez átalakuláson. Minden térre egész gárda jut az ifju nemzedékből, mely új eszméket visz a küzdő térre, mely új törekvések számára nyit utat, félredobva az elavult formulákat.

Akár az irodalomnak egyes ágait tekintjük, hol a lírától kezdve a drámáig, a karcolatoktól kezdve a komoly tudományos munkákig a legerőteljesebb fejlődést tapasztaljuk; akár a zeneszerzés, akár a képzőművészetek birodalmában barangolunk; akár a gyakorlati élet egyes szakmáit figyeljük meg — mindenütt a törekvő, a céltudó és új irányokat valló fiatal embereknek egész légióival találkozunk.

De hisz ezek mind nem új dolgok. Ezt mindenki látja. A nyolevanes évek emberei minden téren tekintélyes gárdát képeznek már s e gárda egyre nő, egyre erősödik. Ezt mindenki tudja.

Más kérdés azonban — s e téren a legmélyesegesebb homály uralkodik — mik azok az eszmék, mik azok a törekvések, melyek az ifju nemzedék munkásságában vezérlő fonál gyanánt szolgálnak?

Szóval: mit akarunk?

Akarunk egy nagy magyar fővárost.

Akarjuk a magyar izlés uralomra jutását.

Akarjuk az igazság, a realizmus egyedüli jogosultságát politikában, irodalomban, művészetben.

Akarjuk a magyar társadalmi élet újjáteremtését. Meg akarjuk tisztítani ez életet az idegen elemektől. Hadat üzenünk a német reminiscenciáknak. A magyar földben gyökeredző, magyar vérnek, magyar szellemnek megfelelő társadalmi életet akarunk.

Akarjuk, hogy az irodalom a magyar társadalom viszhangja legyen s annak érdekeit szolgálja. A líra őrizze meg eredeti magyarosságát. Az elbeszélő költészet a magyar földről merítse tárgyait. A dráma a magyar életet tükrözze. A tudomány a magyar kérdésekkel foglalkozzék legbehatóbban s az egyetemes ismereteket magyaros izléssel, szellemsen, vonzó modorban dolgozza föl.

Akarjuk a magyar zenének teljes tisztaságában való újjáteremtését, a régi népies dallamok alapján. Akarjuk a magyar operett és magyar opera megteremtését.

Akarjuk, hogy a magyarság a képzőművészetekben is kifejezésre jusson. Akarjuk, hogy építészeink, szobrászaink és festőink megőrizzék s kifejtsék eredetiségüket; törekedjenek az egyéniség érvényesítésére s akkor önként támad a magyaros irány, a kő és festék birodalmában.

Akarjuk, hogy művelt, világlátott fiatal kereskedőink és iparosaink saját érdeküket fölismerjék Budapestnek világszínképében emelésében. Akarjuk, hogy az ifju nemzedék belássa az apák hibáit, bűneit, melyek a magyar ipart és kereskedelmet kiszolgáltatták Bécsnek. Törekvő kereskedőinknek és iparosainknak be kell látniok, hogy üzletük fölvirágzása egyedül az ő éberségüktől, szabad gondolkodásuktól függ, mely képessé teszi őket, hogy kiszabadítsák üzletüket Bécs békóiból s függetlenül, önállóan törekedjenek belemertülni a világforgalom tengerébe.

Akarjuk, végül, s törekvéseink összességében: a magyar társadalom önérzetének a fölébresztését. Azt akarjuk, hogy társadalmunknak minden tagja öntudatával birjon annak: mire vagyunk hivatva Kelet-Európa eme részében? Akarjuk, hogy a társadalom lássa a világ-

történelmi fejlődés új irányát, mely többé Európának nyugati partjairól nem az új világrész felé hullámszik; de — bár szintén Nyugoteurópából indul ki — Kelet felé tart, Teherán, Kalkutta, Peking felé. S a civilizáció ez új irányában középuton a Duna völgye, a Duna metropolisza esik. Magyarországnak, s ami egyet jelent: Budapestnek világtörténelmi missziója oly kétségen fölül álló, hogy annak előre megjósolásához nem is kell valami rendkívüli jósló tehetség.

Ily programmal indul versenyre az az ifju nemzedék, melyet a nyolevanes évek embereinek neveztem. S e gárdának egy-egy tagja a programnak egy-egy pontját törekszik megvalósítani. Maga a küzdő tér pedig a — hirlapirodalom. Itt vívjuk a nagy harcot: a hirlapok hasábjain.

S a *Budapesti Utmutató* büszkén mutathat vissza eddigi pályájára, melynek egész vonalán ez eszmékért küzdött.

Ez irányoknak nyitunk tért innen-től is; e törekvéseknek leszünk a szószólói; ez eszméknek leszünk a hirdetői. Ostorozzuk, mint eleitől fogva ostoroztuk, a német sajtót szolgáló utánczó, abból fordító lapokat — de elismerjük nagy érdemeiket, amikor a magyar ügynek tesznek szolgálatot. Mi azonban azt hisszük: a magyar ügyet, bécsi sablon nélkül is lehet szolgálni. Lehet szolgálni teljes önállósággal, független gondolkozással a saját viszonyainkhoz való alkalmazkodással.

Törekvéstünk és jelszavunk egyaránt: *Önállóság, igazság.*

Csevegés.

Heggedő sebeket piszkálnak azok, a kik Petőfiről közölnek időnként borzalmas történeteket. Gr. Haller József egy cikket közölt nemrég, melyben nagy valószínűséggel bizonyította be, hogy Petőfit a fehéregyházi határban a segesvári csata után elevenen temették el. Megerősíti most ez állítást Marosvásárhelyről H. ... R. ..., ki a múlt 1887. júl. 2-dikán „Visszaemlékezés az 1848–49. szabadságharcra Erdélyben” címen egy vaskos kézirati kötetet küldött be egy-egy példányban a budapesti nemzeti muzeumnak s a marosvásárhelyi ev. ref.

kollegium könyvtárának. Ezekben a visszaemlékezésekben említést tesz egy Bader nevű becsületes és magyar érzelmű segesvári szászról, ki 1849. július 31-ikén, midőn a segesvári csata véget ért, csupa kíváncsiságból kiment a csataterre. A nagy sirgödörket már ásták a fel-fogadott százmunkások — mint Bader állítá — mindenfelé s az elesetteket temették. — Bader figyelmét magára vonta egy, akkor keletkezett zaj, láрма, mely egy sirgödör körül történt s mivel nem messze állt innen, azonnal oda sietett, a hol hajmeresztő borzalmas eset tárult fel szemei előtt. Petőfi Sándort ugyanis, a ki nagyon meg volt sebesítve, de még életben volt, élve dobták be egy sirgödörbe, még pedig mint elsőt; Petőfi a sirból felkiáltott, mondván: Ne temessetek el — — — ! Hiszen látjátok, hogy még élek ! A szívtelen munkások nem hallgattak reá, sőt így kiáltottak be a sirba: „Dögölj meg, Kossuth-kutya !” és azonnal még tizenkilenc halottat dobtak reá és a sirt irtalom nélkül behantolták. — Bizony önkéntlenül jut eszembe az a porosz adoma, mely szerint az egyik granatéros, kérte a sirásót, hogy őt ne temesse el, hisz még meg nem halt: mire a kérges lelkű azt felelte: „Das könt a jeder sagen!“

Egy szép asszonyhoz.

I.

A mámorító esők hevében,
Mig ajkamon van ajakad,
Reám tekintsz fájó sötétben.
S én lelked sóhaját megértem:
Végzetünk — örök kárhozat.

Saját ügyetlen hadi flottájukat szídják örökké az amerikai lapok. Például: „Alig mulik el hét, a nélkül, hogy a földgömb valamelyik tengerrésze veszélyeztetve ne lenne. Alig mulik el hét, hogy a mi ügyetlen hadihajóink valami más hajót többé-kevésbé meg ne sértenének, ki nem lyukasztanának. A mi dicső hadi-flottánk ezen általa oly szerényen bebizonyított romboló dühe által az egész világon nem csekély hírre tett szert. A jelen héten is bebizonyította romboló kedvét, nevezetesen a Constellation hadihajó portmouthi kikötőben, nem kevesebb mint négy kereskedő hajót sértett meg. Dacára, hogy a „Constellation“-nak legszebb kilátása volt arra, hogy elleneit elsüllyeszze, jeles hadgyakorlata, — hála az összeütköző hajók erős szerkezetének, — szerencsére nem sikerült. Fékezhetné egy kicsit harcviágját a dicső flotta.“

A lantos regéje.

— Románc. —

Telt kehelyvel a kezében
Szól a várúr: Isten engem úgy segéljen,
„Hogy a nőmhöz“ híven éltem!
Sössze eseng a sok billikom: „Éljen! Éljen!“

Dús ebédhez — így a módja —
Hol egy ifjú? És kobzán dal, játszi, pajkos?
S hogy kimondja, szolga gondja,
És parancsot teljesít s belép a lantos.

Hosszu szöghaját simítja
Félre — gonddal, két nagy éjsötét szemében
Köny ragyog és félig nyitva
Dalos ajka dalra áll, csak jelt les épen.

„Mondj regét“ — az úr kívánja —
„Hütlén férjéről, a kit csinyen kap urnője!“
És a lantos azt se bánja:
Mond regét a hütlén férjéről dalba szöve:

„... Néha holdvilágos éjen,
„Özre, fajdra, vadkacsára s más egyébre
Lesben állni szomjan éhen,
„Halljátok tovább regémet —
„Szép asszonytól engedélyt kér a hű férje.“

„Sebbel-lobbal, mint kit üznek,
„Utra kél a jó lovag s az erdőt érve,
„Nem lesz baja fajdnak, öznek,
„Halljátok tovább regémet —
„Vén vadász lakába tér meg estebédre.“

„Vén vadászt elküldi lesre —
„Csábos szóval szép leányát ő megejti,
„És a szóra, a nemesre,
„Halljátok tovább regémet —
„Zalogul az ősi gyűrűt ott felejt.“

„Hah! a gyűrű! Nemde mondtam?
„Megesaltál... Oh!... Ez gyalázat!...
Halljuk... Vége!“

Kiabálják innen-onnan
S vége van a mulatságnak ma estére.

Várúr szeme borul vérbe,
Hangja reszket — arca zöld a nagy haragtul:
„Lökjétek a vár elébe!“
De a kapun az ifju is visszafordul:

„... Mátkám volt a vadász lánya —
„S még a férj ott... ifju lantos jött a várba.
„És ha jött, nem jött hiába,
„Halljátok tovább regémet —
„Mert az úrnő tárt karokkal, csókkal várta.“

Vendég halja — áll a szolga
És a tornász visszatorló szótól hangos,
S míg a szolgálak — hogy elfogják —
Lóra kapnak... messze vágtat már a lantos.
—g —a.

Szalón.

Várakozással nézünk az őszi műtárlat második sorozata elé. Nem csupán azért, hogy Munkácsy új képe, mely már Münchent megjárta, egy fedél alatt lesz egykori s leendő tanítványainak műveivel: de azért is, mert az első sorozat oly szegényesen ütött ki, hogy azt kell hinnünk: minden művész — s ezek száma Budapesten már a százat meghaladja — a második felvonásra tartogatta meglepő alkotását.

Ismerve a budapesti művész-gárdát, melynek tehetségénél csak szorgalma kisebb: s lépésről-lépésre kísérve az egyes művészek tehetségének izmosodását. — azt hisszük, reményünk nem fog hiának bizonyulni.

Egyébiránt, ha szabad elárulnunk a műtermek titkait, tapasztalásunk szerint: művészeink — a nélkül hogy összebeszéltek volna, hanem egyedül ihletük s ambició-

juk által ösztönözve — versengve versenyeztek, hogy mindegyikük valami jelentékeny tárgygyal lépjen a közönség elé. S azt hisszük, abban sem csalódunk, ha Munkácsy remekén kívül: Benczur arcképe s Margitay Tihamérnak a „Kosár“ című pompás szalon-képe fogja a legnagyobb vonzóerőt gyakorolni a tárlat látogatóira. Kár azonban, hogy Benczur nagy történelmi képével (Budavár megvétele) el nem készült a tárlatra, s hogy Margitaynak egyik legszebb új alkotása: „Az utolsó próba“, mely a müncheni kiállításon oly nagy föltűnést keltett s melyet onnan Berlinbe kértek, őszi tárlatunkból elmaradt. E két nagyszabású alkotás lényegesen hozzájárult volna a tárlat érdekességének emeléséhez.

*

Önkéntelenül is a negyvenes évek jutnak eszembe, mikor az „Almanach“ szót olvasom azon a kis kötetben, melyet Mikszáth égise alatt, egy ismert könyvkiadó cég bocsátott világgá. De hát nincs-e a mi korunk törekvéseiben is valami hasonló ahhoz a lázhoz, melyről a negyvenes éveket jellemezni szokták. Avagy a „Budapest-világ város“-féle mozgalom nem-e szakasztott mása annak a törekvésnek, mely félszázaddal ezelőtt arra irányult, hogy Buda és Pest tényleges s egyesült főváros legyen. Avagy az irodalomban Mikszáth, Csiky, vagy Rákossy Jenő szereplése nem hasonló forradalmat jelent-e, mint a negyvenes években Bajza, Czuczor, Vachot munkássága. S az ifjuság nem ép úgy rajongja-e körül most is a nagyokat, azoknál is tovább menve az újítások sürgetésében? E gondolatokat éhreszti bennem ennek az új „Almanach“-nak a látása és olvasása. Ennek a kis szerény kötetnek, melyben a régiebb és újabb nemzedék legjelesebb képviselői adtak egymásnak találkozt. Előljár Mikszáth Kálmán egy előszóval s ugyan ő zárja is be a sort egy novellával. A társaság tagjai: Jókai Mór, Beniczky-Bajza Lenke, Gyarmathy Zsigáné, Berczik Árpád, Vadnai Károly, Tolnai Lajos, Ágai Adolf, Bársony István, Sebők Zsigmond, Tóth Béla, Rákosi Viktor.

*

A népszínháznak megint szerencsés választása volt. Millöcker operettje a „Belle-villei szűz“ egymásután zsufolt házak előtt kerül színre. A mulatságos jeleneteken a közönség nem győzi a kacagást. Pálmai Ilka pompás szerephez jutott. Kassai, Makó, Németh, Hunyadi, Gyöngyi és Ujvári sem panaszkodhatik. A közönség nem is fukarkodik tetszés nyilatkozataival. Ugy hogy, ha még ehhez a kellemes zenét vesszük, egészben véve konstatálhatjuk, hogy a darab sikerült. — A népszínház legközelebbi ujdonsága a „Titkos esők“ operett lesz, melynek szövegét egy régi francia vigjáték után Lukácsy Sándor, zenéjét Bátor és Hegyi, az „Uff király“ szerzői irták. A főbb szereplők Pálmai, Hegyi Aranka, Németh, Vidor, Hunyady, Boránd. Az operett betanulását már megkezdték, az első előadás e hó végén lesz.

*

Budapesti élet.

«Rex in Regno resideat»: „A király az ország székhelyén tartózkodjék“ — e szavakat iktatták törvénybe őseink az 1723-diki országgyűlésen.

Hiszen, nem lehet tagadni, böles férfiak voltak a hajdani honatyák; csak azt az egyet felejtették el, hogy megállapítsák, melyik is hát az a „székváros“. A nemzeti tradíciók s a természetes központi fekvés: Budára szavaztak; — a szokás s az udvar érdekei Pozsonyt helyezték előtérbe. Aztán Budapest, noha a török rabság alól már 37 éve fölszabadult volt, még nagyon magán viselte a török uralom pusztító hatásának nyomait.

Budának és Pestnek együttes népessége alig állhatott 20,000-nyi lakosból; s mindkét városka igen szánalmas látványt nyújtott. De Pozsonyt meg a nemzet nem tekinthette fővárosának; s bár a diétákra és koronázó ünnepekre föl-fölrándult is a nemesség a határszéli városba. — központkivüli fekvése miatt, soha nem gyakorolhatott vonzó erőt az egész országra, s így nem tekinthették alkalmas pontnak: királyi székhely számára.

Azóta hosszú másfélszázad tölt el. A magyar provinciából — magyar birodalom lett. E birodalom központján nagy főváros alakult, a törökök által néptelenné tett alföld északnyugati sarkában. S az ország fővárosa egyuttal az uralkodóház székhelye. Ferenc József király Budapestről intézi a magyar birodalom ügyeit, kivéve, mikor egyéb uralkodói teendői elszólítják innen. S fájdalom, ma még igen gyakori eset, hogy a király hosszú ideig távol kénytelen lenni székhelyétől.

A budai királyi palota az év legnagyobb részében üres, kihalt és zöldre festett bezárt ablakai úgy tűnnek föl, mintha a néma épület elmerengene a látottak fölött s fényes, zajos, dicső napokról álmodoznék.

Azokhoz a napokhoz úgy látszik. évről-évre közelebb jövünk. A böles uralkodó ki, 67-ben magára öltötte a szent király palástját, az azóta elmúlt két évtized tapasztalataiból levonta a következtetéseket. Látta a magyar nép törhetetlen ragaszkodását a felséges családhoz, melyet minden tagját szeretettel s büszkeséggel említjük e magunkénak. Látta: a magyar faj roppant életerejét, kitar-

tását, óriási tehetségeit, politikai érettségét. Látta, hogy a nemzet, mely az osztrák-magyar birodalom nagyobbik s egységes felét uralja, hatalmas politikai szerepre van hivatva a jövőben. A magyar faj hivatása: a politikai, gazdasági és kulturális szupremacia a Habsburgok egész birodalmának a népei fölött.

S látta a böles uralkodó, hogy ez óriási birodalomnak igazi természetes központja és súlypontja: *Budapest*. Látta, hogy ez a város van hivatva arra, hogy uralja a Duna folyamrendszerét: ez a város van hivatva arra, hogy hatalmas székvárosa legyen annak a birodalomnak, mely a Dunának és folyamrendszerének legnagyobb részét kezei között tartja, s mely birodalom Kelet Európában döntő szerepre van hivatva.

Az udvar évről-évre gyakrabban keresi föl a birodalomban jövő székvárosát; mind huzamosabb ideig mulat a budai várban és Gödöllőn s mind sürűbben ragadja meg az alkalmat, hogy a király felséges személyének jelenléte által demonstrálja a világnak Budapest fontosságát.

S ez évben még egy más, történelmi jelentőségű esemény is jelzi az uralkodónak messzeható terveit: a Mátyás király óta abbahagyott *visegrádi* szarvas-vadászatok föllevenítése. Emlékezünk a szép napokra, melyeket a felség ez ősszel Visegrádon töltött. Az a néhány nap négyszáz esztendő óta, a legfényesebb lapot írta be, a hajdan dicső székhelynek, ma szerény sváb községnek az évkönyveibe.

Az évről-évre ismétlődő s mind nagyobb jelentőséggel bíró káposztásmegyeri vadászatok új új alkalmat nyújtanak arra, hogy a felség hosszabban érintkezzen a magyar arisztokráciával.

A királyi palota termei pedig évről-évre gyakrabban viszhangosak az udvari bálók és estélyek előkelő mulató társaságának zajától. Itt, a fényes termek parketjein nőnek fel a leendő magyar udvartartás méltóságai.

És már nem választ el hosszú idő attól, hogy a magyar udvar teljes fényében, pompájában, méltóságában föltámadjon, fényesebben s méltóságosabban, mint ahogy Mátyás korában irigység tárgya volt Európa fejedelmei előtt.

Hétről-hétre.

A világhírű udvari parfors-vadászatokat meg-megszakítja a király, hogy — hivatalos teendőit végezve — Budapestre ránduljon. Hétfőn korán reggel érkezett a fővárosba és a délelőtti általános kihallgatáson 53 jelentkezőt fogadott. A király még az nap visszautazott Gödöllőre, hogy f. hó 8-án ismét visszatérjen. A esütörtöki kihallgatásra a kabinet-iroda fogad el előjegyzéseket.

A parfors-vadászatok második napján baleset is történt. Üchtritz Zsigmond báró lova megbotlott, s lovasa a nyeregből kirepülve a földre zuhant. Egyideig ott fekve is maradt, míg a paripa tovább száguldott. Komolyabb sérülés azonban nem érte, mert a vadászatot továbbra is részt vett.

Görgényben új vadászatra készül a trónörökös, ha csak a medvék biztos helye nem viszik a bőrüket. Az erdő felügyelő jelentése szerint medve volna, még pedig tízenyolc, de azok a magas fekvésű bükkökben tartózkodnak. A trónörökös e hó közepén utazik a tájra és a fanciesli vadászlatba száll. A vadászatokon részt vesz Lipót főherceg és a meghívott magyar urak.

Stanley expedíciójáról érkező Hiób-hírek után, végre kedvezőbbeket közül egy zanzibari távirat. Arab karavánok találkoztak az expedícióval és elbeszélésük szerint Stanley fölépült betegségéből és megfoglyott csapatjával tovább kutatja az ismeretlen világokat.

Leányrablás történt a múlt napokban Turián. Hatty Mita erőszakkal elhurcolta két barátja segélyével Kavgits Boszilykát egy nyilvános korezmai mulatságról és a csendörök csak másnap reggel szabadították ki a leányt, kinek a képe össze-vissza volt karmolva; szerencsére azonban ezen és néhány kék ültésfoltokon kívül *más sérülést nem szenvedett*.

Egy ostoba és erkölestelen szokás áldozata lett Hehl Mihály móori földműves, a kit — elzüllött fiát védve — a csendörök agyonlőttek. A fiú garázdálkodott egy „legényavataási“ ünnepélyen, néhány embert megkéselt és elmenekült. Atyja fel akarta tartóztatni az üldöző csendöröket és baltával állta útjokat. A csendörök nem tudva magukat megvédeni, lelőtték az apát, hogy a fiút elfoghassák.

Még véresebb, de egyszersmind regényesebb esetről írnak a francia lapok. Egy Párisban jól ismert bankhivatalnok, Hakelberger ideges féltékenységgel vigyázott kedvesére, Duvernet Georgette kisasszonyra, a ki a félvilág egyik ismert szépsége. A napokban meghívta őt, kivel újabb időben már lazulni kezdett viszonya, hogy ebédeljen vele. De a leány nem felelt. Hakelberger féltékenységre gerjedve ment föl este a leány lakására. Berontott annak hálószobájába és ott találta Van Beert festőt. A hölgy megszökött és Hakelberger tehetetlen dühében rombolt, tört, zúzott és fergópisztolyát kétszer elsütötte. Erre azonban a piktor is kerített pisztolyt és háromszor a dühöngőre lőtt, de mindegyik lövés csak surolta őt. Hakelberger ezután elrohant, vasutra ült és Rouenba utazott. Másnap reggel ismét visszavért. A lesben álló rendőrbiztosok tüstént elfogták.

Jó szolgálatot tett a temesvári rendőrség a szerb rendőrségnek. Letartóztatott két szerbiai bankó hamisítót — Janesics Nikole marhakereskedőt és Gavrilovics Jacót — a kik, úgy látszik, Temesváron akartak műhelyt nyitni. — Triesztben is fogták el bankóhamisítókat, a kik hamis görög pénz hoztak forgalomba.

Érdekes alakja a mai kornak egy gyilkos a ki tették versbe szedi. Az illető Seiss György, a ki meggyilkolt, egy Frank nevű gazdag mézáróst.

Az amerikai pénz csillogó varázsa elcsábította egy galíciai kis község előljáróját. Ezer forint érkezett e napokban egy szegény paraszasszony részére Amerikából, honnan azt férje küldte uti költségül, hogy fiával együtt utána jöhessenek. Az előljáró megirigyelte a pénzt

s éjnek idején felöltöztette nejét és felnőtt leányát férjruhába, bekormozta arcaikat és elküldötte őket rabolni a szegény asszony házikójába. A rablás azonban nem sikerült. Az anya és leánya felakasztották magukat a kamrában egy gerendára.

E héten tárgyalták a budapesti büntető törvényszék ítélő tanácsa előtt Lipovniczky Aurélia tanítónő büntetését, kit Nemeskéri Kiss Miklós 1848—49-iki honvédezeredes zsarolás miatt csukatott el nemrég. Lipovniczky Aurélia a hetvenes évek végén Párisban ismerkedett meg Nemeskéri Kiss Miklóssal, a ki Zichy Mihály ajánlatára pártfogásába vette a leányt s gondoskodott kiképzetéséről. Párisból visszatérve, egymás után küldözgette az ezredesnek a zsaroló leveleket. Azzal fenyegette, hogy elárulja közös titkukat, ha azt egy nagyobb pénzösszeggel meg dem váltja. Az ezredes, jóllehet nem volt oka félni a leplezéstől, mégis többször küldött a leányt Thaisz Elek nyug. főkapitány útján kisebb-nagyobb pénzösszeget. De Lipovniczky Aurélia egyre tolaodóbb lett, egyre magasabbra takasolta a titok árát. S a fenyegetésekben sem volt válogatós. Egyik levelében azt írja az ezredesnek, hogy a titkot elárulja nejének s fiának, egy másik levelében azzal fenyegetőzik, hogy meghurcolja a nevét a nyilvánosság előtt „a párisi nép gyönyörűségére”, egy harmadikban pedig egyenesen gyilkossággal fenyegetőzik, ha a honorárium még sokáig késik. Thaisz Eleknek is írt néhány levelet. Az egyikben így ír: „Vigyázzanak, uraim! Ön a végletekig vitt. A vigjáték csakhamar szomorujátékká fog fejlődni, melyről beszélni fog minden ország.” — A pört zárt ajtók mögött tárgyalták.

Három jubileum van készülében: Pulszky — Erkel — Sántha. Pulszky Ferenc és Erkel Ferenc 50 éves, Sántha pedig 25 éves jubileumát ünnepli.

Párisban a Kevechon és Bathelier bankházat husz ezer frank erejéig meglopták.

Szombaton f. hó 4-én a campagnat kőszénbányákban robbanás történt és 43 ember életét vesztette.

Fővárosi képek.

Érdekes jelenet folyt le e napokban a főváros egyik törvényszéke előtt s a meglepő fordulattal bíró előzmények önkéntelenül is bohózzattá fejlődnek, csak hogy annak tragikus következményeit — a férj veseli.

S z e m é l y e k :

B. . . tanácsos.

Bné. . . a neje.

Egy ügyvéd (néma szerep).

Tercsi. . . a szobaleány.

Marci. . . az inas.

Az első jelenet B. tanácsosné budoárjában folyik le:

Bné. (köhög, körmeit harapdálja a Makart-csokor virágait tépdési, a csokorból irtóztató bor száll fel) A nyomorult! — Még csak nem is porol! (izgatottan csenget).

Tercsi (félénken megáll az ajtóban).

Bné. Jer csak közelebb, te drágalátos leány!

Tercsi (közelebb jön).

Bné. Te kis kigyó! Hát azt hiszed hogy tovább is a keblemen foglak melengetni. De nem úgy ám! ha ez így tart, nagyon könnyen kitellik ám nálam az esztendő. Ez a csokor mért nincs porolva? Vagy úgy — hisz neked már máson jár az eszed Mikor a faluról felhoztalak, a

hol iskolamester apádnak 7 apró gyermekét kellett pesztrálnod — tetted magad mintha vizet sem tudnál zavarni. Tegnap már harmadizben kaptalak benneteket azon, hogy a nagyságos férjem uram teszi neked a szépet. Hát aljas bestia nem megparancsoltam, hogy ha hozzád nyul, olyat kiálts, hogy megrepedjen belé a stukatur.

Tercsi. Csókolom a kezit nagysága, nem tehettem, mert a nagyságos ur, a mikor kiáltani akartam, befogta a számat.

Bné. Mivel fogta be?

Tercsi. Hát az ajakával.

Bné. Hallgas alávaló!

Tercsi. És azt ígerte. . .

Bné. Mit ígért?

Tercsi. Azt ígerte hogy selyemben, bársonyban fog járni, ha megértem az okos szót és ma esti 7 órakor — mikor nagysága franciál tanul — meleg umslágot hozok a nagyságos ur számára a hálószobájába.

Bné. És te mit mondtál neki?

Tercsi. Azt, hogy maradhassek a nagyságos ur, hogy lehet olyan csintalan.

Bné. És ő mit felelt?

Tercsi. Azt, hogy: te pedig Tercsikém, nagyon esinos, kedvemre való teremtés vagy.

Bné. Megígérted, hogy ott fogsz lenni?

Tercsi. Nem, mert előbb a nagyságát akartam megkérdeni?

Bné. Ugy ugy, édes lányom, maradj csak tovább is a becsület útján, lesz gondom rá, hogy ha tisztességes kérőd akad, akkor annak rendje módja szerint kiházásítalak. Ebédnél hirtelen rosszul leszek; s a mikor szobámba távozom, sugd oda annak a drágalátos csapodár uramnak, hogy pont hétkor hozod az umslágot, hanem osztán el ne feledje ígérését.

Tercsi. (el).

Bné. (tanulva rosszullet művészetét).

A betegség csak ürügy lesz, hogy leálcazzam a nyomorultat; Tercsi helyett magam megyek a találkára. Hahaha! Férjem uram! A hetedik mennyországból fogsz lecseppenni, mikor a forrón óhajtott pásztorórát, a betegnek hitt Xantippéd fogja megédesíteni, a tiz körmével.

A második jelenet színhelye a folyosó.

B. tanácsos, öszülő hajjal, nesztelenül jár fel s alá.

B. Hm! Hm! A kis vadgalamb megszeliidült, ki hitte volna? Alig két hete van Budapesten és már is kitanult, hja a vér, a vér! Még ő figyelmeztet ígéretemre, a mint a feleségem rosszul lett, és tiszta volt a levegő. Nagyon takaros egy cseléd, de itt az idő, menjünk öreg pajtás a kalandra. Csak már a feleségem el ne rontaná e mulatságomat. Hej! Ha ő úgy rá találna jönni, akkor aztán az a heccc. . . tyühühü! . . . három ilyen falusi gyöngy nem éri meg. No meg ez a hirtelen megadás! Hátha ez csak valami kitanult pillangó felhívása keringőre? Ohó! Ez szeget üt a fejembe. Vigyázz öreg praktikus! (Gombjait számlálja). Menjek, ne menjek, menjek, ne menjek, menjek, ne hát azért sem megyek; ki tudja, mily kellemetlenség és családi perpatvarnak veszem eljét. Hanem hogy a kecske is jó laknék, a káposzta is megmaradjon, elküldöm magam

helyett a derék tagba szakadt, Marci. . . . Marci te! . . . Hej! . . . . Marci!

Marci a (konyhából.) Parancs!

B. Jerrr ide!

Marci (jön).

B. Menj be a háló szobámba, ott várakozik már Tercsi szobaleány, a sötétben, de vigyázz el ne áruld magad, segíts szegénynek az állapotán, vigasztald meg az árvát! (magában) Én pedig megyek a feleségemhez.

Marci. Ide köll csak bizni, értek én az brigad tempóhol (el).

B. Még diákkoromban a jó öreg katekétánk, valahányszor a bibliában szolgáló leányok jöttek elő, atyailag figyelmeztetett, hogy fogadjuk meg tanácsát és a nálunk szolgáló nő cselédeknek hagyjunk békét. Lám a görény sem bántja azt az udvart, a hol tanyáját felütötte. Igazad van páterkám, eddig minden összetűzésem a feleségemmel szolgálók miatt történt, mért nem jutott böles mondásod, óh tapasztalt férfiú, előbb eszembe (menni akar s összeütődik Tercsivel). Nini Tercsi, hát így hozod te az umslágot?

Tercsi. Jaj teremtő szent atyám, a nagyságos úr! (sugva) a nagysága kileste a kulcslyukon beszélgetésünket, és ő maga ment el a találkozóra (pityeregve). Engem pedig azzal fenyegetett, hogy haza zsuppoltat, ha elmerem árulni.

B. (eloldalogva). Jól ugyan nem, de szépen vagyunk! No Marci fiam én nem szeretnék a bőrödben lenni (el). Hiába, még is csak jó a pihent ész, most a Marci gyerek huzza ki helyettem a lutrit. Oh páter, páter, nagy tudományu férfiú is voltál te! (el).

Harmadik jelenet az ügyvéd lakásán. B. tanácsos izgatottan jár fel alá és perorál. Ügyvéd (hallgat).

B. Igen ott hagytam el, hogy Marci inasomat küldöttem Tercsit megvigasztalni. Hideg borzongatással gondoltam rá, hogy szegényt a mentők fogják a Rókusba szállítani. Még szerencsés lesz, ha a szeme árán megmenekül. Másnap ki írja le bámulatomat, a feleségem olyan nyájas volt, minőnek még soha sem tapasztaltam. Marcinak is megvolt mindkét szeme, hanem azért harmadnap mulva oly szemtelen lett, hogy ki kellett botoznom őt a házamból. Mind később megtudtam, álló hat hónapig facérkodott, de azért pénze volt bőven, s a legfinomabb szivarokat szivta. Mikor én a hivatalba távoztam az egyik ajtón, a másikon ő jött a lakásomra. . . és azt hiszi talán az ügyvéd úr, hogy a Tercsihez.

Ügyvéd (hallgat).

B. Fiskális úr, talán jó lesz azt is megemlíteni, hogy én 15 évi házaselet után már el voltam arra készülve, hogy családi sirboltunkon a B—yek cimereit megfordítják, midőn az elmondotalra jutottam, hónapra — arra a tapasztalatra jutottam, hogy alaptalan volt aggodalmam, nem hogy megfordítanak cimereket, sőt ellenkezőleg a homlokom egy új cimerral szaporodott.

R. J.

